

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba

na posiedzeniu w trybie art. 535§3 k.p.k.

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2024 r.

sprawy **S. S. i K. S.**

skazanych za przestępstwa z art. 280§1 k.k. w zb. z art. 158§1 k.k.

w zw. z art. 11§2 k.k. i art. 57a§1 k.k.

z powodu kasacji wniesionych przez obrońcę skazanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 24 listopada 2023 r., sygn. akt IX Ka 1642/23,

zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w Ostrowcu Świętokrzyskim

z dnia 30 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 82/23

postanowił:

1. oddalić obie kasacje uznając je za oczywiście bezzasadne,
2. zwolnić skazanych od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Kasacje wniesione w imieniu skazanych są bezzasadne w stopniu oczywistym.

Obrońca skazanych wywiódł kasacje w stosunku do K. S. i S. S. w dwóch odrębnych pismach procesowych, jednakże oparł je na tożsamych zarzutach, co pozwoliło na wspólne ich omówienie.

I tak, w pierwszych dwóch zarzutach obu nadzwyczajnych środków zaskarżenia obrona sformułowała zarzuty naruszenia przez Sąd Odwoławczy przepisów prawa materialnego, tj. art. 280§1 k.k. (pkt 1) i art. 280§1 k.k. w zw. z art. 57a§1 k.k. (pkt 2). Zarzuty te nie mogły jednak okazać się skuteczne, bowiem Sąd Okręgowy nie mógł naruszyć prawa materialnego – jego orzeczenie ograniczyło się do niewielkich zmian w przestrzeni wymiaru kary i kosztów postępowania. Sąd ten nie stosował więc bezpośrednio prawa materialnego, a tym samym nie istniała możliwość, by doszło w tym zakresie do jakiegokolwiek naruszenia. Zarzuty takie mogły być tym samym skierowane jedynie pod adresem orzeczenia Sądu Rejonowego.

Zaniechanie postawienia zarzutów o takim charakterze w treści apelacji sprawiło, że obecnie nie można domniemywać, że intencją skarżącego było wykazanie nieprawidłowej kontroli odwoławczej w tym zakresie. Jednocześnie autor kasacji nie podniósł zarzutu naruszenia art. 440 k.p.k. Sąd Najwyższy nie jest więc uprawniony do rozpoznania sprawy w omawianej przestrzeni, bowiem stosownie do treści art. 536 k.p.k. jest związany granicami zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym może rozpoznać kasację wyłącznie w wypadkach określonych w art. 435 k.p.k., art. 439 k.p.k. i art. 455 k.p.k.

Pozostałe trzy zarzuty kasacji dotyczyły naruszenia przepisów procedury karnej, tj. art. 433§2 k.p.k. i art. 457§3 k.p.k., które miało przejawiać się przeprowadzeniem niewłaściwej, niepełnej kontroli instancyjnej.

W istocie, należy skarżącemu przyznać rację, że Sąd Odwoławczy omówił zarzuty apelacyjne w sposób niezwykle zwięzły i mało szczegółowy, niemniej jednak odniósł się do ich sedna i wyjaśnił, dlaczego argumenty obrony nie były przekonujące. Poruszył on zarówno kwestię dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego, jak też ustaleń faktycznych.

Odnosząc się do powyższych zarzutów należy ponadto wskazać, że oceniając prawidłowość przeprowadzenia kontroli instancyjnej należy mieć na względzie to, że sposób wykonania obowiązku z art. 457§3 k.p.k. w odniesieniu do zarzutów i wniosków apelacji (art. 433§2 k.p.k.) jest pochodną, z jednej strony, jakości i kompletności wyводу zawartego w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, a z drugiej strony, treści zarzutów apelacji oraz argumentacji, która ma wspierać te zarzuty. Jeżeli Sąd I instancji w swoim uzasadnieniu dokona wszechstronnej i kompleksowej oceny wszystkich istotnych okoliczności, tak w zakresie ustaleń faktycznych, będących konsekwencją szczegółowo wykazanej oceny materiału dowodowego, jak i w sposób pełny przedstawi argumentację

prawną, to oparcie zarzutów apelacji na tych elementach, które były już wszechstronnie i kompleksowo rozważone przez Sąd I instancji, co wynika z uzasadnienia wyroku, uprawnia Sąd Odwoławczy do ograniczenia swojego uzasadnienia w znacznym zakresie do odesłania do tej argumentacji (*vide*: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 kwietnia 2018r., sygn. akt V KK 384/17).

A zatem nawet, gdyby uznać, że Sąd Odwoławczy powinien odnieść się bardziej szczegółowo do podniesionych w apelacji wątpliwości, to postępowania Sądu, wobec aktualnego brzmienia art. 537a k.p.k., nie można uznać za uchybienie, które mogło skutkować, samo w sobie, wzruszeniem orzeczenia.

Jak wynika z uzasadnienia orzeczenia Sądu II instancji, w treści apelacji nie wykazano konkretnych błędów po stronie Sądu Rejonowego. I w istocie, argumentacja obrony zawarta w tym środku odwoławczym nosi cechy wyłącznie polemiki, do tego opartej na wybiórczo potraktowanym materiale dowodowym.

I tak, na udział S. S. podczas zdarzenia z udziałem M. K. w sposób jednoznaczny wskazywała świadek Z. K. . Co więcej, świadek ta podała, że to ten skazany miał przekazać telefon pokrzywdzonego O. K. , co z kolei przeczy twierdzeniom obrony, jakoby O. K. ujawnił swój udział w zdarzeniu (miał zadać uderzenie pokrzywdzonemu) dopiero po oddaleniu się K. S. z miejsca zdarzenia. Co prawda skarżący próbuje podważyć te depozycje świadka twierdząc, że miała ona interes w składaniu obciążających zeznań (a mianowicie wykluczenie odpowiedzialności karnej O. K.) oraz podnosi, że zeznania tych dwóch osób były pełne niezgodności i wewnętrznie sprzeczne, jednak nie popiera swoich twierdzeń żadną dalszą, szczegółową argumentacją, która w istocie podważyłaby oceny dokonane w tym obszarze przez Sąd I instancji. Sąd ten tymczasem podszedł do zeznań Z. K. z ostrożnością, skonfrontował je z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i uznał za wiarygodne jedynie w zakresie, w jakim znajdowały w nim oparcie (str. 11 uzasadnienia orzeczenia Sądu Rejonowego). Zarzut bezkrytycznego potraktowania depozycji, zarówno Z. K. , jak i O. K. , którego zeznania zostały uwzględnione przez Sąd I instancji również tylko w części, jest tym samym nieuzasadniony.

Odnośnie do omawianego zdarzenia z udziałem skazanych obrona podniosła także zarzut nienależytej kontroli przez Sąd Odwoławczy ocen poczynionych przez Sąd Rejonowy co do opinii biegłego S.Z., który stwierdził, że sumarycznie, wszystkie stwierdzone u M. K. obrażenia ciała spowodowały naruszenie czynności narządów jego ciała na czas poniżej 7 dni. Skarżący zdaje się jednak nie zauważać dalszych wywodów

biegłego, w których podniósł, że działanie sprawców pobicia mogło doprowadzić do dużo poważniejszych konsekwencji. I do nich to, stosownie do treści art. 158§1 k.k., odnosi się opis czynu przypisanego skazanym. Wszak jednym ze znamion przestępstwa udziału w pobiciu jest narażenie człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienie skutku określonego w art. 156§1 k.k. lub w art. 157§1 k.k. Biorąc pod uwagę wypowiedzi biegłego odnośnie do potencjalnych skutków działania skazanych (k. 1762v), Sąd I instancji dokonał w istocie ustaleń dla nich korzystnych.

Także na płaszczyźnie zarzutu z pkt 3 kasacji, a dotyczącego zdarzenia z udziałem pokrzywdzonego B. W., argumentacja obrony nie przekonuje. Fakt bowiem, że w zdarzeniu brała udział osoba trzecia, która zadawała pokrzywdzonemu kopnięcia, nie wyklucza, samo w sobie, udziału skazanych, jak również wejścia przez mężczyzn w porozumienie (choćby niewysłowione), co do dokonania pobicia B. W. . Udział innych osób w tym zdarzeniu został uwzględniony w opisie przypisanego im czynu.

Ponownie, i w tym przypadku, obrona zdaje się nie zauważać dowodów świadczących bezpośrednio o sprawstwie skazanych (w tym, przede wszystkim, samych ich wyjaśnień, w których przyznali się do użycia wobec pokrzywdzonego siły) oraz innych dowodów, które we wzajemnym ze sobą powiązaniu, nie pozwoliły na wątpliwości w omawianej przestrzeni.

Mając wszystko powyższe na względzie należało uznać, że autor obu kasacji nie wykazał, by Sąd Odwoławczy dopuścił się jakiegokolwiek uchybienia, a tym bardziej takiego o charakterze rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia i które winno skutkować orzeczeniem o charakterze kasatoryjnym.

Konsekwencją powyższego było uznanie kasacji za bezzasadne w stopniu oczywistym.

Skazanych, uwzględniając ich sytuację materialną i życiową, zwolniono od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

[ms]

